NORAKSTS
Lieta Nr.A42491508
A01216-10/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 9.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A.Kovaļevska,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Autotransporta inspekcijas pārstāvei *I.T.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ozolkrogs" (reģistrācijas numurs 44103004365) pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2008.gada 22.janvāra lēmuma Nr.46 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 30.oktobrī Autotransporta inspekcijas (turpmāk arī – atbildētāja) Kontroles daļas inspektors sastādīja sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (turpmāk arī – SIA) „Ozolkrogs" administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BA 407105 par Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 3.pielikuma 10.1.4. apakšpunkta pārkāpumu. Protokolā konstatēts, ka 2007.gada 30.oktobrī, plkst.11.40, transportlīdzekļa vadītājs *A.V.* vadīja pieteicējai piederošo transportlīdzekli Volvo FH 12, valsts reģ.Nr.*/reģistrācijas numurs/*, veicot iekšzemes kravas pārvadājumu (papīrmalka) maršrutā no Nītaures uz Skulti. Veicot minētā kravas transportlīdzekļa faktiskās masas kontroli ar portatīvajiem svariem HAENNI WL 103 (svaru plātņu numuri 4142 un 4144), tika konstatēts, ka transportlīdzekļa otrās ass slodze ir 10600 kg, trešās ass slodze 10450 kg. Pēc pieļaujamās kļūdas – pieci procenti – atrēķināšanas otrās ass slodze sastāda 10070 kg un trešās ass slodze sastāda 9927,5 kg. Otrās ass slodze pārsniegta par 570 kg, trešās ass slodze pārsniegta par 427,5 kg.

2007.gada 21.novembrī Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieks pieņēma lēmumu Nr.11J/BA407105, ar kuru pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149^{33}.panta astotās daļas, piemērojot naudas sodu Ls 1500 apmērā.

[2] 2008.gada 22.janvārī Autotransporta inspekcijas vadītājs, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr.46 (turpmāk – Lēmums), ar kuru Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas vadītāja vietnieka 2007.gada 21.novembra lēmums Nr.11J/BA407105 atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 12.panta trešo daļu pārvadātājam jāpārbauda, vai krava autotransporta līdzeklī iekrauta un nostiprināta atbilstoši satiksmes drošības un autotransporta līdzekļa ekspluatācijas prasībām. Tā kā pieteicēja ir pārvadātājs, tā ir atbildīga par izdarīto administratīvo pārkāpumu. Transportlīdzekļa vadītājs, pieņemot kravu, ir juridiskas personas pārstāvis, un juridiskā persona ir atbildīga par sava darbinieka rīcību.

[2.2] Nav pamatots pieteicējas arguments, ka pārkāpts LAPK 24. un 246.pants. LAPK 246.pnata nosacījumi attiecas uz gadījumiem, kad viena un tā pati persona izdarījusi vairākus

administratīvos pārkāpumus, kas konstatēti vienlaikus. Kontroles laikā 2007.gada 30.oktobrī netika konstatēti vienas personas izdarīti vairāki pārkāpumi, bet gan viens pārkāpums, par kura izdarīšanu atbildīgas vairākas personas – juridiska un fiziska persona. LAPK 149.^{33}panta astotā daļa paredz atbildību gan transportlīdzekļa vadītājam, gan kravas pārvadātājam – juridiskai personai.

Savukārt LAPK 24.pants noteic, ka naudas sodu var piemērot gan kā pamatsodu, gan kā papildsodu. LAPK 149.^{33} panta astotā daļa paredz sodu tikai naudas soda veidā, un pieteicējai piemērots minimālais naudas sods, tādējādi ir izdarīti lietderības apsvērumi.

[3] 2008.gada 25.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Ozolkrogs" pieteikums. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2008.gada 26.februāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta lieta par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Par 2007.gada 30.oktobrī konstatēto pārkāpumu Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas inspektors sastādīja pēc būtības divus vienādus administratīvā pārkāpuma protokolus Nr.BA407104 un Nr.BA407105, un par pārkāpumu naudas sods piemērots gan transportlīdzekļa vadītājam *A.V.* Ls 100 apmērā, gan pieteicējai Ls 1500 apmērā.

LAPK 24.pants noteic, ka par vienu administratīvo pārkāpumu var uzlikt pamatsodu vai arī pamatsodu un vienu vai vairākus papildsodus. Autotransporta inspekcijas amatpersona Lēmumā nav norādījusi tiesību normas sniegtajai motivācijai par divu administratīvo sodu piemērošanu par vienu administratīvo pārkāpumu.

[3.2] Izdodot vairākus pēc būtības identiskus administratīvos aktus un sodot divus subjektus par vienu un to pašu pārkāpumu, ko izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, nav ievērots tiesiskuma princips. Pārkāpējs *A.V.* vainu ir atzinis un par izdarīto pārkāpumu naudas sodu samaksājis.

[4] Paskaidrojumos tiesai atbildētāja pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā izteiktajiem apsvērumiem.

[5] Pieteicējas pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. No pieteicējas pārstāvja saņemts iesniegums, kurā norādīts, ka viņam tiesas sēdes dienā ir jāpiedalās citā tiesas sēdē Liepājā, un izteikts lūgums izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes. Tiesa konstatēja, ka nepastāv Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā minētie pamati tiesas sēdes atlikšanai, un nolēma atbilstoši LAPK 260.panta trešajai daļai lietu skatīt pēc būtības bez pieteicējas pārstāvja klātbūtnes.

[6] Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumā ietverto prasījumu neatzina, pamatojoties uz argumentiem, kas minēti Lēmumā un paskaidrojumos. Atbildētājas pārstāve vērsa uzmanību arī uz to, ka šobrīd LAPK par pieteicējas izdarīto pārkāpumu paredz mazāku sodu, līdz ar to būtu nepieciešams pieteicējai noteikto sodu samazināt uz šobrīd noteikto minimālo sodu.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums nav pamatots, taču Lēmums ir grozāms.

[8] Pieteicēja ir sodīta par pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 149.^{33} panta astotajā daļā. Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā un Lēmuma pieņemšanas laikā LAPK 149.^{33} panta astotā daļa noteica atbildību par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo faktisko masu no 2 līdz 4 tonnām vai ass slodzi no 0,5 tonnām līdz 1 tonnai.

Administratīvā pārkāpuma protokolā un Lēmumā konstatēts, ka otrās ass slodze pārsniegta par 570 kg, trešās ass slodze pārsniegta par 427,5 kg *(lietas 7. un 12.-14.lapa)*. Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēja ir sodīta par to, ka otrās ass slodze bija pārsniegta par 570 kg.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 208.punktam, ja kravas automobiļu, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 tonnas un to piekabju, kā arī transportlīdzekļu sastāvu gabarīti ar kravu vai bez tās, ar noņemamo aprīkojumu (piemēram, iekrāvēju) vai bez tā, faktiskā masa vai ass slodze pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus, atļauja braukšanai pa ceļiem jāsaņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Līdz ar to, lai atzītu, ka ir izdarīts LAPK 149.[33] panta astotajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums, ir jākonstatē, ka:

1) ar transportlīdzekli tika pārvadāta krava;

2) nebija saņemta atļauja braukšanai pa ceļiem ar transportlīdzekli, kam ir pārsniegta pieļaujamā ass slodze;

3) ass slodze bija pārsniegta par 0,5 līdz 1 tonnai.

[9] Pieteicēja nenoliedz to, ka 2007.gada 30.oktobrī, plkst.11.40, transportlīdzekļa vadītājs *A.V.* vadīja pieteicējai piederošo transportlīdzekli Volvo FH 12, veicot iekšzemes kravas pārvadājumu. Minētā kravas transportlīdzekļa otrās ass slodze bija pārsniegta par 570 kg, un pieteicēja nebija saņēmusi atļauju braukšanai pa ceļiem ar transportlīdzekli, kam ir pārsniegta pieļaujamā ass slodze. Izdarīto administratīvo pārkāpumu pierāda arī HAENNI portatīvo svaru WL 103 mērījuma Nr.120 izdruka (*lietas 21.lapa*), kravu pārvadājuma kontroles akts Nr.058198 (*lietas 23.lapa*), transportlīdzekļa vadītāja *A.V.* 2007.gada 30.oktobra paskaidrojums par administratīvā pārkāpuma protokolu (*lietas 24.lapa*). Taču pieteicēja uzskata, ka nebija pamata saukt pie administratīvās atbildības gan transportlīdzekļa vadītāju, gan arī pieteicēju.

Pieteicēja norāda, ka, sodot gan transportlīdzekļa vadītāju, gan arī pieteicēju, tiekot pārkāpts LAPK 24.pants, kas aizliedzot par vienu pārkāpumu piemērot divus pamatsodus.

Tiesa atzīst, ka pieteicējas arguments ir noraidāms. LAPK 24.panta otrā daļa noteic, ka par vienu administratīvo pārkāpumu var uzlikt pamatsodu vai arī pamatsodu un vienu vai vairākus papildsodus. Tiesa konstatē, ka ar Lēmumu pieteicējai uzlikts tikai viens pamatsods - naudas sodu Ls 1500 apmērā.

Nav pamata šo normu interpretēt tādējādi, ka tā aizliegtu par vienu pārkāpumu sodīt divas personas. Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā un Lēmuma pieņemšanas laikā LAPK 149.[33] panta astotā daļa noteica, ka par tajā paredzēto pārkāpumu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no simt līdz simt piecdesmit latiem, kravas pārvadātājam vai nosūtītājam - fiziskajai personai - no simt piecdesmit līdz trīssimt latiem, bet kravas pārvadātājam vai nosūtītājam - juridiskajai personai - no tūkstoš piecsimt līdz trim tūkstošiem latu.

Augstākās tiesas Senāts, analizējot LAPK 149.[33]panta desmito daļu, kas paredzēja atbildību par līdzīgu, taču smagāku pārkāpumu, ir atzinis, ka, interpretējot minēto tiesību normu, secināms, ka pie administratīvās atbildības par normā paredzēto pārkāpumu ir saucami divi subjekti. Viens subjekts ir transportlīdzekļa vadītājs, bet otrs – vai nu kravas pārvadātājs, vai arī kravas nosūtītājs. Tam, ka likumdevējs starp abiem subjektiem nav lietojis saikli „un", bet komatu, nav nozīmes. Jo gadījumā, ja likumdevēja griba būtu bijusi saukt pie administratīvās atbildības tikai vienu no subjektiem, tad starp tiem visiem būtu nepieciešams lietot saikli „vai". To apliecina arī šādi argumenti. Pirmkārt, lai gan tiesību norma ir viena un tā pati, tās ietvaros var tikt izdarīti vairāki pārkāpumi, ko nosaka normā minēto subjektu darbības raksturs. Fiziskā persona – transportlīdzekļa vadītājs – kravas pārvadāšanā veic atšķirīgas darbības no tām, kuras veic juridiskā persona – kravas nosūtītājs vai pārvadātājs. Tāpēc arī nevar uzskatīt: ja ir saukts viens no šiem subjektiem pie administratīvās atbildības, tad nevar saukt otru, jo katrs no viņiem ir izdarījis savstarpēji atšķirīgas darbības, kuras abas ir

sodāmas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[33]panta desmito daļu. Otrkārt, vienlaicīga fiziskās un juridiskās personas atbildība ir paredzēta ne vien Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, bet arī Krimināllikumā. Kopš 2005.gada 5.maija grozījumiem Krimināllikums ir papildināts ar VIII[1] nodaļu, saskaņā ar kuru juridiskajām personām var piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekļus. Grozījumu likumprojekta anotācijā norādīts, ka juridiskā persona ir sodāma vienlaikus ar fizisko personu. Anotācijā arī uzsvērts, ka tādējādi netiek pārkāpts dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips, jo, vienlaikus sodot fizisko personu kā nodarījuma tiešo izdarītāju un arī juridisko personu, tiek sodīti divi dažādi subjekti. Šo nostāju atspoguļo arī Kriminālprocesa likuma 25.panta septītā daļa *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2008.gada 15.maija sprieduma lietā Nr.SKA-163 10.punktu).*

Ņemot vērā minēto, sodot par transportlīdzekļa atļautās ass slodzes pārsniegšanu gan transportlīdzekļa vadītāju, gan juridisko personu, kas ir pārvadātājs, nav pārkāpts ne LAPK 24.pants, ne arī tiesiskuma princips. Līdz ar to Lēmums ir uzskatāms par tiesisku.

[10] Atbilstoši LAPK 8.panta otrajai daļai aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas. Līdz ar to tiesai ir jāņem vērā, ka kopš pārkāpuma izdarīšanas brīža LAPK 149.[33] pants ir grozīts un ir mīkstināta atbildība par pieteicējas izdarīto pārkāpumu. Šobrīd LAPK 149.[33] panta astotā daļa noteic, ka par autopārvadājuma veikšanu, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo ass slodzi no 0,5 līdz 2 tonnām, kravas pārvadātājam uzliek naudas sodu no četrsimt līdz tūkstoš latiem.

LAPK 286.panta pirmās daļas 5.punkts paredz, ka tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, ir tiesīga grozīt soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu. Tā kā pietiecējai bija piemērots minimālais sods, tad, ņemot vērā minēto, tiesa groza Lēmumu, nosakot, ka pieteicējai piemērojams naudas sods Ls 400 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 5.punktu un Administratīvā procesa likuma 246.–251., 253. un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

n o s p r i e d a

daļēji apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ozolkrogs" pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2008.gada 22.janvāra lēmuma Nr.46 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BA407105) atcelšanu.

Grozīt Autotransporta inspekcijas 2008.gada 22.janvāra lēmumu Nr.46, uzliekot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ozolkrogs" (reģistrācijas numurs 40003448619) naudas sodu Ls 400 (četrsimt latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) A.Kovaļevska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese_____A.Kovaļevska
Rīgā, 2010.gada 9.jūnijā